

Evropská komise svou nečinností ohrožuje zdraví a životní prostředí

18.10.2023 - | Arnika

Reforma nařízení REACH byla slíbena před třemi lety. Jejím cílem bylo lépe chránit občany a životní prostředí a podpořit inovace v oblasti bezpečných a udržitelných chemických látek.

Stávající nařízení totiž nedostatečně reguluje chemické látky škodlivé pro lidské zdraví, v produktech denní spotřeby. Cílem reformy je posílit kontrolu a zrychlit postupy pro identifikaci nebezpečných látek. Podle environmentálních organizací jsou příliš pomalé a neúčinné v ochraně spotřebitelů před riziky nejnebezpečnějších látek. Orgánům EU i vnitrostátním úředníkům často trvá desítky let, než identifikují a omezí používání nebezpečných chemických látek.

"Většina českých spotřebitelů žije v domněnání, že zboží zakoupené na českém trhu včetně kosmetiky, hraček, nádobí či elektroniky, je zcela bezpečná. Pravda je to ale jen částečně. Mnohé látky, o nichž víme, že jsou toxické již více než 30 let a které způsobují řadu civilizačních chorob, stále nacházíme v běžném spotřebním zboží. Jednotlivé látky byly třeba zakázány, často ale vidíme, že jsou nahrazovány velmi podobnými alternativami, také s podobnými toxickými účinky. Spousta firem ale netuší, že jsou podobně toxické, a investují zbytečně do změny technologií, aby po pár letech byly znovu nuceny přecházet na jiné materiály či technologie." říká Karolina Brabcová, odbornice Arniky na toxické látky ve spotřebním zboží.

Neochota komise zefektivnit kontrolu škodlivých chemických látek přitom znamená vážné porušení formálních závazků, které přijala. Ohrožuje tím také cíle evropské Zelené dohody (Green Deal), která hraje klíčovou roli při řešení planetární krize a zajištění zdravého životního prostředí pro občany EU.

Reforma nařízení REACH přitom měla šetřit také peníze. Podle uniklé dopadové studie, která je součástí revize cílů REACH, by zdravotní úspory plynoucí ze zákazů chemických látek desetkrát převýšily náklady pro průmysl. Snížení plateb za léčbu nemocí, jako je rakovina a obezita, by činilo 11-31 miliard eur (9,4-26,5 miliardy liber) ročně, zatímco náklady na úpravu pro podniky by se pohybovaly v rozmezí 0,9-2,7 miliardy eur ročně.

"Víme, že reforma REACH byla 'připravena' a její obětování je nehorázné politické rozhodnutí, které nebere ohled na vědu i požadavky občanů ve prospěch krátkodobých volebních preferencí. Kompromituje to odkaz této Komise. Předsedkyně Von der Leyen nemůže tvrdit, že plní Zelenou dohodu, a zároveň zavírat oči před toxickými látkami. Zdraví lidí a biologická rozmanitost Evropy nejsou druhořadými prioritami a cena za další nečinnost je děsivě vysoká." okomentovala nejnovější vývoj Faustine Bas-Defosse, ředitelka sekce pro přírodu, zdraví a životní prostředí koalice nevládních organizací (European Environmental Bureau), která sdružuje přes 140 občanských organizací z oblasti ochrany životního prostředí, včetně Arniky.

O tom, že chemický průmysl dlouhodobě poškozuje zdraví Evropanů, hovoří řada studií. Minulý týden se v Bruselu sešly oběti znečištění věcnými chemikáliemi, aby předsedkyni EU komise Ursule von der Leyen ukázaly míru vlastní kontaminace a požadovaly nápravu škod na zdraví i životním prostředí a znečištěné pitné vody tak, aby tyto náklady zaplatily chemické firmy, které znečištění způsobily. Takové zákony však Evropa ještě zdaleka nemá. Navíc, jak uvádí Guardian v článku z července letošního roku, zjistili loni vědci z mnoha evropských zdravotnických institucí i další ohrožení. Podle vyšetření krve a moči 13 000 občanů EU, je ohroženo 17 % evropských dětí

kombinovanému vystavení směsí ftalátů, které jsou spojovány s vývojovými a reprodukčními chorobami. Stopy reprotoxického endokrinního disruptoru bisfenolu A byly zjištěny u 92 % dospělých.

Podle Tatiany Santos, vedoucí oddělení pro chemickou politiku EBB jde o vážné selhání Evropské komise: *"Zanedbáním nezbytné nápravy nařízení REACH Evropská komise zradila evropské občany, zavřela oči před chemickým znečištěním a upřednostnila krátkodobé zájmy toxického průmyslu před zájmy občanů. Nyní je nám to jasné; zisky chemického průmyslu jsou důležitější než zdraví Evropanů. Evropskou zelenou dohodu si budeme pamatovat jako evropskou toxickou dohodu."*

Pro více informací prosím kontaktujte tiskového mluvčího Arniky, Luboše Pavloviče (Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606 727 942).

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/evropska-komise-svou-necinnosti-ohrozuje-zdravi-a-zivotni-pr-ostredi>